

XALQARO NORDIK UNIVERSITETI

**«O‘ZBEKISTON — 2030” STRATEGIYASINI
AMALGA OSHIRISH YO‘NALISHLARI VA
ISTIQBOLLARI YOSHLAR NIGOHIDA»
MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYA**

Toshkent – 2024

V SHUBA

<i>Raxmonova Z.R. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida musiqa darslarini o'tkazishda o'zbek xalq cholg'ularini o'rgatish uslubiyoti (boshlang'ich sinflar misolida)...</i>	391
<i>Abdumannobova M. Insonning ruhiy rivojlanishida munosabatlar ta'siri va ularni takomillashtirish zarurati.....</i>	395
<i>Mamayusupova G.F. Yoshlarni zamonaviy kasblar va chet tillariga o'qitish tizimini yaratish.....</i>	398
<i>Ahmatqulova Sh.B. O'rta yoshlilar psixologiyasi: sabab va yechimlar</i>	401
<i>Akromova N.R. Ontogenez psixologiyasi vazifasi va ahamiyati.....</i>	403
<i>Raxmatqulova G., Yunusova N. Ma'naviy tarbiya – taraqqiyot poydevori.....</i>	405
<i>Mullajanova X.Y. Ma'naviy merosning tarixiy ahamiyati va barkamol yoshlarni tarbiyalashdagi o'rni.....</i>	408
<i>Kobiljonova J.J. "Uzbekistan-2030" strategy implementation of directions and perspectives on strategy from the youth's point of view</i>	412
<i>Qobilova M.S. Konstitutsiya yoshlarda siyosiy madaniyatning shakllanishida muhim ahamiyat kasb etadi.....</i>	416
<i>Feruz M.X. Yoshlarga oid davlat siyosati – yoshlar salohiyatini oshirishdagi muhim vosita.....</i>	419
<i>Sardor K.N. Temuriyzoda Shohruh Mirzo hukumronligi davrida temuriylar saltanatida aholi salomatligini ta'minlash bo'yicha tabobat maktablarining faoliyati.....</i>	424
<i>To'xtayeva D.Sh. Madaniyat sohasidagi islohotlar bilan kelajakka nazar</i>	427
<i>Sultanova Z.I. Yuksak ma'naviyatli avlod-uchinchi renessans bunyodkorlari...</i>	430
<i>Mustafoyeva S.S. Yoshlarga oid davlat siyosatida ma'naviyat va ma'rifat masalalari.....</i>	432
<i>Qudratullayeva E. Yoshlarga oid davlat siyosati, ma'naviy taraqqiyotni ta'minlash va madaniyat sohasini yangi bosqichga olib chiqish bo'yicha islohotlar.....</i>	435
<i>Nadjimova N.A. Raising the spiritual thinking of the young generation the role of music education.....</i>	438
<i>Mirzayeva M.M. Globallashuv jarayonida yoshlarda mafkuraviy immunitetni kuchaytirish zaruriyati.....</i>	441
<i>Мелихонов Б. Социально-психологические детерминанты воспитания молодежи</i>	444
<i>Melixonov B. Socio-psychological features of youth education based on national values.....</i>	445

<i>Karabayeva M.T.</i> Til va nutq madaniyat ko'zgasida	450
<i>Axmedova M.A.</i> Gender yondashuv asosida o'smir yoshdagi o'quvchilarni badiiy-estetik rivojlantirishning pedagogik-psixologik imkoniyatlari	453
<i>Axmedova M.M.</i> Folklor janrlarining pragmatik belgilari hikoya aspektida.....	458
<i>Ochilov A.S.</i> O'smirlar psixoenergetikasi muammosini o'rganish va uni rivojlantirishning nazariy asoslarini tahlil qilish.....	461
<i>Тошматова М.К.</i> Феномен Новый Узбекистан – решающий фактор развития	466

YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATI, MA'NAVIY TARAQQIYOTNI TA'MINLASH VA MADANIYAT SOHASINI YANGI BOSQICHGA OLIB CHIQISH BO'YICHA ISLOHOTLAR

Qudratullayeva Ehtiromxon¹

¹*O'zDSMIFMF "Teatr san'ati va xalq ijodiyoti" fakulteti
Professional ta'lim: "Cholg'u ijrochiligi va musiqiy
nazariy fanlar" kafedrası 3-bosqich talabasi
qudratullayevahtiromxon@gmail.com*

Annotatsiya. Ushbu maqola yoshlar davlat siyosatining ma'naviy taraqqiyot va madaniy taraqqiyot bilan kesishishini o'rganadi. Mavjud yondashuvlardagi bo'shliqlarni aniqlash uchun mavjud adabiyotlarni tahlil qiladi va ma'naviy va madaniy o'lchovlarni siyosat doirasiga kiritish usullarini taklif qiladi. Tadqiqotda adabiyotlarni ko'rib chiqish va amaliy ishlarni sifatli tahlil qilishni birlashtirgan aralash usulli yondashuv qo'llaniladi. Natijalar yoshlarni tarbiyalashda yaxlit rivojlanishning muhimligini ta'kidlaydi va siyosatchilarga o'z tashabbuslarini kuchaytirish bo'yicha tavsiyalar beradi.

Kalit so'zlar: yoshlar siyosati, ma'naviy taraqqiyot, madaniy uyg'onish, islohotlar, yaxlit rivojlanish.

Yoshlar har qanday jamiyatning kelajagini ifodalaydi va ularning rivojlanishini shakllantirish barqaror taraqqiyot uchun birinchi o'rinda turadi. Biroq, zamonaviy yoshlar davlat siyosati ko'pincha yaxlit rivojlanishning muhim yo'nalishlarini, xususan ma'naviy va madaniy jihatlarni e'tiborsiz qoldiradi. Ushbu maqola ma'naviy taraqqiyot va madaniy uyg'onishni yoshlarning davlat siyosatiga integratsiyalashuvining ahamiyatini o'rganishga, mavjud sohalarda islohotlar zarurligini aniqlashga qaratilgan.

Mavjud adabiyotlarda yoshlar rivojlanishining ko'p qirrali tabiati ta'kidlanib, nafaqat iqtisodiy va ma'rifiy omillar, balki ma'naviy va madaniy jihatlar ham ta'kidlangan. Biroq, ko'plab yoshlar siyosati asosan aniq natijalarga qaratilgan bo'lib, ichki o'sish va madaniy o'ziga xoslikni shakllantirishni e'tiborsiz qoldiradi. Olimlar yoshlarni rivojlantirishda jismoniy, hissiy, aqliy va ma'naviy farovonlikning o'zaro bog'liqligini tan oladigan yanada yaxlit yondashuvni qo'llab-quvvatlaydilar.

Ushbu tadqiqot keng qamrovli adabiyotlarni ko'rib chiqishni amaliy tadqiqotlarni sifatli tahlil qilish bilan birlashtirgan aralash usulli yondashuvdan foydalanadi. Adabiyotlar sharhi akademik jurnallar, hukumat hisobotlari va yoshlarni rivojlantirish, ma'naviy taraqqiyot va madaniy tiklanish bilan bog'liq siyosiy hujjatlar natijalarini sintez qiladi. Bundan tashqari, yoshlarning davlat siyosatiga ma'naviy va madaniy elementlarni samarali birlashtirgan muvaffaqiyatli tashabbuslarni o'rganish uchun sifatli amaliy tadqiqotlar olib borilmoqda.

Yoshlar davlat siyosatidagi islohotlarni hal etish ko'p qirrali yondashuvni o'z ichiga oladi. Mana ba'zi fikrlar:

- Ta'lim islohoti: ta'lim tizimlari nafaqat akademik bilimlarni, balki hayotiy ko'nikmalar, tanqidiy fikrlash va hissiy intellektni ham o'z ichiga olgan yaxlit rivojlanishni ta'minlashini ta'minlash. Ijodkorlik, innovatsiya va tadbirkorlikni rivojlantiradigan dasturlarni rag'batlantirish.
 - Yoshlarni ish bilan ta'minlash: kasb-hunar ta'limi dasturlari, amaliyot o'tash, shogirdlik va sanoat tarmoqlari bilan hamkorlik qilish orqali yoshlarni ish bilan ta'minlash imkoniyatlarini yaratish. Yosh tadbirkorlar va startaplarni qo'llab-quvvatlovchi tashabbuslarni targ'ib qiling.
 - Salomatlik va farovonlik: ruhiy salomatlik xizmatlariga ustuvor ahamiyat bering va yoshlar orasida sog'lom turmush tarzini targ'ib qiling. Arzon sog'liqni saqlash va maslahat xizmatlaridan foydalanishni ta'minlash. Oldini olish dasturlari orqali giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish va nosog'lom xatti-harakatlar kabi muammolarni hal qiling.
 - Ijtimoiy inklyuziya: yoshlar o'rtasida tengsizlik, kamsitish va ijtimoiy chetlanishni bartaraf etish siyosatini amalga oshirish. Turli madaniyatlar, dinlar va kelib chiqishlarning xilma-xilligi, qo'shilishi va qabul qilinishini targ'ib qiling.
 - Siyosiy faollik: yoshlarning fuqarolik faoliyati, boshqaruv va qaror qabul qilish jarayonlarida ishtirokini rag'batlantirish. Demokratiya, shaffoflik va hisobdorlik madaniyatini rivojlantirish.
 - Raqamli savodxonlik: raqamli dunyoda xavfsiz va mas'uliyat bilan harakat qilish uchun yoshlarni raqamli ko'nikmalar va savodxonlik bilan jihozlash. Kiberxavfsizlik to'g'risida xabardorlikni oshirish va yoshlarni kiberhujum va ekspluatatsiya kabi onlayn tahdidlardan himoya qilish.
 - Ekologik barqarorlik: ekologik muammolar to'g'risida xabardorlikni oshirish va yoshlar o'rtasida barqaror turmush tarzini targ'ib qilish. Yoshlarga iqlim o'zgarishi va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha choralar ko'rishga imkon beradigan tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash.
- Ma'naviy taraqqiyotni ta'minlash va madaniy sohani yuksaltirish borasida:
- Ma'naviy rivojlanish: turli diniy va falsafiy ta'limotlar orqali ma'naviy izlanish va shaxsiy o'sish uchun imkoniyatlar yaratish. Ehtiyotkorlik amaliyotini, meditatsiyani va o'z-o'zini aks ettirishni rag'batlantiring.
 - Madaniy boyitish: xilma-xillik va merosni nishonlaydigan madaniy muassasalar, tadbirlar va dasturlarga sarmoya kiriting. Rassomlar, musiqachilar, yozuvchilar va boshqa madaniy ijodkorlarni qo'llab-quvvatlang. Madaniyatlararo almashinuv va muloqotni rivojlantirish.
 - Hamjamiyatni jalb qilish: turli madaniy kelib chiqishi bo'lgan shaxslar o'rtasida tegishlilik va hamjamiyat hissini tarbiyalash. Madaniy almashinuv, muloqot va tushunishni targ'ib qiluvchi asosiy tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash.
 - Merosni saqlash: madaniy meros ob'ektlarini, urf-odatlarini va amaliyotini saqlash va himoya qilish. Madaniy meros turizmi va ta'limini targ'ib qiluvchi tashabbuslarni rag'batlantirish.

- Dinlararo muloqot: tushunish, bag'rikenglik va tinchlikni targ'ib qilish uchun turli diniy jamoalar o'rtasida muloqot va hamkorlikni osonlashtirish. Dinlararo hamkorlik va yarashuvga yordam beradigan tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash.

Ushbu jihatlarni hal qilish orqali siyosatchilar yoshlarning yaxlit rivojlanishini ta'minlab, yanada inklyuziv, bardoshli va madaniy jihatdan jonli jamiyat yaratishi mumkin.

Topilmalar yoshlarning hozirgi davlat siyosati asoslarini ma'naviy taraqqiyot va madaniy uyg'onishni qamrab olishini ta'minlash uchun qayta ko'rib chiqish muhimligini ta'kidlaydi. Ushbu o'lchovlarni birlashtirish yoshlar o'rtasida maqsad, tegishlilik va o'zaro bog'liqlik tuyg'usini kuchaytirishi, ijtimoiy begonalashuvni yumshatishi va ijtimoiy uyg'unlikni targ'ib qilishi mumkin. Bundan tashqari, bunday islohotlarni samarali amalga oshirish uchun siyosatchilar, jamoat rahbarlari va ma'naviy/madaniy muassasalar o'rtasidagi hamkorlik juda muhimdir.

Xulosa qilib aytganda, yoshlarning yaxlit rivojlanishini tarbiyalash ma'naviy taraqqiyot va madaniy o'ziga xoslikni shakllantirishning ahamiyatini tan olib, davlat siyosatida paradigma o'zgarishini talab qiladi. Siyosatchilar muvaffaqiyatli amaliy tadqiqotlar va manfaatdor tomonlarning hamkorligidan foydalanib, ushbu o'lchovlarni mavjud ramkalarga integratsiyalashni birinchi o'ringa qo'yishlari kerak. Yoshlarning ma'naviy va madaniy o'sishini ta'minlaydigan qo'llab-quvvatlovchi muhitni rivojlantirish orqali jamiyatlar yanada yorqin va barqaror kelajakka yo'l ochishi mumkin.

Adabiyotlar.

1. Agamirova, E.V.; Agamirova, E.V.; Lebedeva, O.Ye.; Lebedev, K. A.; Ilkevich, S.V. Methodology of estimation of quality of tourist product. *Quality - Access to Success*, 2017, 18(157), p. 82-84.
2. Kharchikova, N.V. Munitsipalnaia molodezhnaia politika: aktualnye problemy i perspektivy [Municipal Youth Policy: Current Problems and Prospects]. *Teoriia. Praktika. Innovatsii*, 2018, 9(33), p. 53-60 (in Russian).
3. Kopychak, B.V. Vnedrenie kontseptsii strategicheskogo upravleniia razvitiem molodezhnykh obshchestvennykh organizatsii [Implementation of the Concept of Strategic Management in Youth Non-governmental Organizations]. *Ekonomicheskii vestnik universiteta*, 2019, 43, p. 72-79 (in Ukrainian).
4. Kretov, A.Yu. Mekhanizmy gosudarstvennoi molodezhnoi politiki v Rossiiskoi Federatsii: problemy prakticheskoi realizatsii [Mechanisms of State Youth Policy in the Russian Federation: Problems of Implementation]. *Bulletin of the Volga Region Institute of Administration*, 2019, 19 (6), p. 101-112 (in Russian).
6. Krylova, Yu.D.; Grigoriev, K.A. Sovershenstvoanie mekhanizma realizatsii gosudarstvennoi molodezhnoi politiki [Improving the Mechanism of Realization of State Youth Policy]. *Nauka vchera, segodnia, zavtra*, 2017 (6 (40), p. 67-73 in Russian).